06/09/2025

6 Σεπτεμβρίου: Εορτάζει η Αγία Νεομάρτυς Λυγερή η Χιοπολίτης

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 6 Σεπτεμβρίου, η Εκκλησία εορτάζει την Ανάμνηση του εν Χώναις θαύματος του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και τιμά τη μνήμη της Αγίας Νεομάρτυρος Λυγερής της Χιοπολίτιδος και των Μαρτύρων Ανδρέου, Ανδρονίκου του στρατιώτου, Ανδροπελαγίας και Θέκλης.

Αγία Νεομάρτυς Λυγερή η Χιοπολίτης

- *Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος*

Ανάμεσα στην πληθώρα των ηρωικών Νεομαρτύρων μας υπάρχουν και πολλές Χριστιανές κόρες, οι οποίες αντάλλαξαν με τη ζωή τους την ομολογία τους στο

Χριστό και διαφύλαξαν την τιμή τους από τους αισχρούς και αλλόθρησκους τυράννους. Μια από αυτές είναι και η αγία και ένδοξος Νεομάρτυς Λυγερή η Χιοπολίτης.

Γεννήθηκε περί το 1804 στο χωριό Ανάβατο του μαρτυρικού νησιού της Χίου, η οποία δοκίμασε το πλέον σκληρό πρόσωπο της τουρκικής δουλείας. Οι γονείς της ήταν απλοϊκοί νησιώτες, οι οποίοι όμως είχαν ακλόνητη πίστη στο Θεό, δίνοντάς τους δύναμη να συνεχίζουν την πικρή ζωή της δουλείας. Να υπομένουν τους εξευτελισμούς, τις αγγαρείες, τη βαριά φορολογία και τον υποβιβασμό τους στην κατηγορία των κτηνών. Ως «άπιστοι», σύμφωνα με το Κοράνιο και τις ισλαμικές παραδόσεις, η ζωή τους είχε μικρή αξία για τους μουσουλμάνους κατακτητές και τυράννους.

Μια από τις μεγάλες χαρές τους ήταν η χαριτωμένη κορούλα τους Λυγερή, ένα πραγματικά θεόσταλτο δώρο στη ζωή τους. Την ανάθρεψαν με παιδεία και

νουθεσία Κυρίου. Με την απλοϊκή, αλλά βαθειά πίστη τους στο Θεό, στάλαξαν στην αγνή ψυχή της την πίστη στον αληθινό Τριαδικό Θεό και με το παράδειγμά τους της δίδαξαν την αρετή, τη σεμνότητα, την τιμιότητα και την αγνότητα. Μεγάλωσε και έγινε μια άρτια προσωπικότητα, με πνευματικά χαρίσματα και σπάνιο σωματικό κάλλος. Οι χωριανοί της την αγαπούσαν, την τιμούσαν και τη θαύμαζαν.

Στα 1822 ορίστηκε από την Υψηλή Πύλη (οθωμανική διοίκηση) ένας σκληρός, απάνθρωπος και φιλήδονος πασάς. Η πλειοψηφία των τούρκων αξιωματούχων θεωρούσαν τους υπόδουλους Χριστιανούς ως κτήμα τους και αντικείμενα εκμετάλλευσής τους. Τους άνδρες ως υποζύγια, να εργάζονται και να τους φορολογούν και τις γυναίκες να τις χρησιμοποιούν, τις μεν όμορφες και νεαρές για την ικανοποίηση των κτηνωδών ορέξεων τους, τις δε άσχημες και προχωρημένης ηλικίας για υπηρέτριες των σπιτιών τους. Όποια γυναίκα τους άρεσε, χωρίς να ρωτήσουν την ίδια, ή τους οικείους της, την άρπαζαν και την έκλειναν στα σκοτεινά και αμαρτωλά χαρέμια τους.

Ο ακόλαστος αυτός πασάς, σε μια από τις περιοδείες του στο νησί έτυχε να δει την δεκαοχτάχρονη τότε Λυγερή. Η ομορφιά της και το αρχοντικό της παράστημα του έκαμε εντύπωση και την επιθύμησε ερωτικά. Έδωσε εντολή να την οδηγήσουν μπροστά του και με παρακάλια και ταξίματα της ζήτησε να ενδώσει στις αμαρτωλές του έξεις. Της έταξε πλούτη, δόξα, τιμές και δύναμη, αν ήθελε να την πάρει στο σαράι του. Να την κάμει ερωμένη του. Αλλά εκείνη, χωρίς να το σκεφτεί καθόλου, απέρριψε τις ανήθικες προτάσεις του. Μάλιστα σήκωσε το κεφάλι της προς τον ουρανό, στο Νυμφίο της ψυχής της, προς τον Οποίο προσεύχονταν μυστικά, για να την ενδυναμώσει και να μη πέσει θύμα των δολωμάτων του πασά. Αναλογιζόταν τα ουράνια αγαθά, τα άφθαρτα και αιώνια, ασύγκριτα ανώτερα από αυτά που της έταζε ο ακόλαστος μουσουλμάνος αξιωματούχος. Σκεφτόταν την ατέρμονη Βασιλεία των Ουρανών, η οποία δεν έχει καμιά ομοιότητα με την σαθρή και τυραννική βασιλεία των τυράννων αλλοθρήσκων Οθωμανών.

Ο πασάς προσπάθησε να συγκρατήσει το θυμό του, ελπίζοντας ότι με τον καιρό θα την έπειθε να ικανοποιήσει την αμαρτωλή του επιθυμία. Έστελνε συχνά ανθρώπους του στο χωριό της, παρακαλώντας την και παροτρύνοντάς την να δεχτεί τις προτάσεις του. Όσο περνούσε ο καιρός, τόσο θέριευε το αμαρτωλό του πάθος για την Χριστιανή κοπέλα. Αλλά εκείνη έμεινε αμετάπειστη.

Στις 6 Σεπτεμβρίου του έτους 1822 οι κάτοικοι του χωριού είχαν πανηγύρι, γιόρταζαν την εορτή του εν «Χώναις θαύματος» του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, όπου ο Ταξιάρχης των ουρανίων δυνάμεων είχε σώσει θαυματουργικά την πόλη της Μ. Ασίας. Αυτή την ημέρα διάλεξε ο ακόλαστος πασάς να αρπάξει την Λυγερή.

Έστειλε ένα απόσπασμα στρατιωτών, για να τη συλλάβουν, την ώρα που οι χωριανοί της γλεντούσαν, χαίρονταν και χόρευαν αμέριμνοι. Οι χωριανοί, βλέποντας τους τούρκους στρατιώτες αναστατώθηκαν και άρχισαν να τρέχουν να σωθούν. Μόνο η Λυγερή έμεινε ατρόμητη στη θέση της. Της ζήτησαν να τους ακολουθήσει με τη θέλησή της και όταν αυτή αρνήθηκε, την άρπαξαν με το ζόρι και έτρεξαν προς το σημείο που λεγόταν Ελίντα, όπου την περίμενε ο πασάς.

Η Λυγερή προσευχόταν καθ' οδόν, παρακαλώντας το Χριστό, το Νυμφίο της ψυχής της να την ενδυναμώσει στη νέα περιπέτειά της. Να διατηρήσει ανόθευτη την πίστη της σε Εκείνον και αγνό το κορμί της. Όσο εκείνη αντιστέκονταν, τόσο οι τραχείς και σκληρόκαρδοι στρατιώτες την κακομεταχειρίζονταν, την έβριζαν, την έδερναν και την απειλούσαν. Όταν έφτασαν σε κάποιο απόκρημνο σημείο η Λυγερή πιάστηκε από μια αγριοβερυκοκιά, με τόση δύναμη, ώστε ήταν αδύνατο στους στρατιώτες να την αποκολλήσουν από το δένδρο. Τότε άρχισαν να την κακοποιούν, να τη βρίζουν και να την απειλούν περισσότερο. Την βλασφημούσαν και την απειλούσαν ότι θα την σκότωναν επί τόπου, αν δεν άφηνε το δένδρο. Εκείνη απαντούσε: «Εγώ Χριστιανή γεννήθηκα και Χριστιανή θα πεθάνω, την πίστη δεν αλλάζω. Παρακάτω δεν πρόκειται να πάω, κάντε μου ό, τι θέλετε».

Τότε πλησίασε ένας θηριώδης μαύρος σκλάβος Λαζός, ο οποίος έβγαλε το γιαταγάνι του και της έκοψε το κεφάλι, το άρπαξε και έφυγε τρέχοντας για την Ελίντα. Μερικοί Χριστιανοί τον κυνήγησαν μάταια να του το πάρουν. Το ιερό της σώμα σπαρταρούσε ακέφαλο και πότιζε με το τίμιο αίμα του το χώμα της χιακής γης. Έτρεξε και η μητέρα της, με κλαμένα μάτια, μα και καμάρι, καθότι η κόρη της αξιώθηκε του μαρτυρίου για το Χριστό, πήρε τρεις χούφτες από το αίμα της κάνοντας τρεις σταυρούς στα βράχια. Ο ένας από αυτούς διακρίνεται μέχρι σήμερα. Ο σκλάβος όταν πήγε το κεφάλι στον πασά εκείνος θύμωσε, διότι ήθελε ζωντανή την Λυγερή και αποκεφάλισε το σκλάβο, φεύγοντας λυπημένος για την πόλη της Χίου και υψώνοντας μαύρη σημαία στο πλοιάριό του. Ο τόπος του μαρτυρίου έγινε τόπος προσκυνήματος για τους Χιώτες, οι οποίοι ευλαβούνται την αγία Λυγερή.

Η μνήμη της τιμάται στις 6 Σεπτεμβρίου.